

Vznik a zánik firiem a živností na Slovensku: vývoj od roku 2020

14.8.2026 - Lucia Palušová | Podnikajte.sk

Vývoj vzniku a zániku firiem sa v rokoch 2020 až 2026 líšil od vývoja živností. Kým pri obchodných spoločnostiach zostávala bilancia vzniku a zániku kladná, pri živnostiach nastal v roku 2025 výrazný obrat. Zaniklo ich o 21 094 viac ako vzniklo.

Vznik firiem na Slovensku od roku 2020 postupne zrýchľoval, hoci vývoj ovplyvnili pandémie, administratívne výmazy z obchodného registra aj legislatívne zmeny. Počet nových spoločností bol však vo všetkých sledovaných rokoch vyšší než ich zánik.

Poznámka: V štatistike vzniku a zániku firiem, ako ich uvádza portál *finstat.sk*, sú zahrnuté nasledujúce právne formy: spoločnosti s ručením obmedzeným, akciové spoločnosti, jednoduché spoločnosti na akcie, komanditné spoločnosti, verejné obchodné spoločnosti, družstvá a európske družstvá. V článku teda označujeme pojmom firmy uvedené spoločnosti.

Pri živnostiach bol vývoj menej stabilný. Po troch rokoch výrazných čistých prírastkov sa rozdiel medzi vzniknutými a zaniknutými živnosťami v roku 2024 znížil na 2 300. O rok neskôr už živností viac zaniklo, než vzniklo.

Najdôležitejšie zistenia za roky 2020 až 2025

- Najmenej firiem vzniklo v pandemickom roku 2020, celkovo 19 336.
- V roku 2025 vzniklo takmer 25 tisíc spoločností, najviac za sledované obdobie.
- Zánik firiem v rokoch 2021 a 2022 výrazne ovplyvnili administratívne výmazy z obchodného registra.
- Najviac nových živností vzniklo v roku 2023, celkovo 55 422.
- V roku 2025 zaniklo rekordných 64 338 živností, pričom vzniklo len 43 244.
- Čistá bilancia živností sa z plus 11 413 v roku 2020 prepadla na mínus 21 094 v roku 2025.

Prehľad vzniku a zániku firiem v rokoch 2020 až 2025

Najviac firiem zaniklo v roku 2021, číslo však skreslil hromadný výmaz

Počet zaniknutých firiem dosiahol maximum v roku 2021, keď zaniklo 15 244 spoločností. Vysoké číslo však nemožno vysvetľovať iba ekonomickými problémami podnikateľov.

Podľa FinStatu ho do veľkej miery spôsobila **legislatívna zmena**, ktorej cieľom bolo **vyčistiť Obchodný register**. Vymazané boli osoby, ktoré v ňom nemali byť zapísané, ako aj nečinné spoločnosti, ktoré si dlhodobo neplnili zákonné povinnosti.

Podobná situácia nastala 8. apríla 2022, keď bolo vymazaných **viac ako 2 600 spoločností**. Išlo najmä o firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. októbrom 2016 a predpokladal sa ich zánik.

Mimoriadne administratívne výmazy preto výrazne ovplyvňujú medziročné porovnanie. Vysoký počet zaniknutých spoločností v konkrétnom roku automaticky neznamená, že rovnaký počet aktívnych podnikateľov ukončil činnosť pre ekonomické problémy.

Od roku 2023 počet zaniknutých spoločností postupne rastie

Po odznení mimoriadnych výmazov začal počet zaniknutých spoločností opäť rásť. FinStat od roku 2023 eviduje postupný nárast, ktorý v roku 2025 dosiahol **7 765 zaniknutých firiem**.

Rok 2025 je vrcholom rastúceho trendu pozorovaného od roku 2023 a zaslúži si samostatnú pozornosť bez porovnávania s administratívne ovplyvneným rokom 2021.

Vznik nových firiem zatiaľ nekopíruje rast zánikov

Kým počet zaniknutých spoločností od roku 2023 rastie, pri vzniku nových firiem rovnaký trend nevidíme. V roku 2023 vzniklo 21 859 spoločností, v roku 2024 ich počet klesol na 20 576, no v roku 2025 už vzniklo takmer 25 tisíc nových firiem. Podľa analýzy FinStatu išlo o najvyšší počet za posledných šesť rokov.

Aj napriek rastúcemu počtu zánikov tak zostáva bilancia obchodných spoločností kladná. V roku 2025 zaniklo 7 765 firiem, zatiaľ čo nových vzniklo takmer 25 tisíc. Vyšší počet zánikov teda zatiaľ neznamená, že by obchodných spoločností na Slovensku celkovo ubúdalo.

Vývoj vzniku a zániku firiem od roku 2020 do 2025 - tabuľka

Zdroj: <https://finstat.sk/online-statistiky/statistika-poctu-vzniknutych-a-zaniknutych-firiem>

Rok	Vznik firiem	Zánik firiem
2020	19 336	4 182
2021	19 662	15 244
2022	20 383	6 263
2023	21 859	5 057
2024	20 576	5 920
2025	24 946	7 765

Pri zániku firiem treba počítať aj s tým, že čísla neodrážajú iba ekonomické problémy podnikateľov. Vývoj v rokoch 2021 a 2022 výrazne ovplyvnili administratívne výmazy z Obchodného registra. Zánik spoločnosti navyše nemusí znamenať bankrot, môže súvisieť napríklad s likvidáciou, zlúčením či iným spôsobom ukončenia firmy.

Prehľad vzniku a zániku živností v rokoch 2020 až 2025

Vývoj živností je výrazne odlišný. Kým v roku 2020 vzniklo o 11 419 živností viac, než zaniklo, v ďalších rokoch sa rozdiel postupne zmenšoval. V roku 2024 už predstavoval len približne 2 300 živností.

Zlom prišiel v roku 2025. Vzniklo 43 244 živností, no zaniklo ich 64 338. **Počet zaniknutých živností tak prevýšil počet nových o 21 094.** Aktuálna online štatistika FinStatu označuje rok 2025 za prvý od roku 2016, keď zaniklo viac živností, než vzniklo.

Vývoj vzniku a zániku živností od roku 2020 do 2025 - tabuľka

Zdroj: <https://finstat.sk/online-statistiky/statistika-poctu-vzniknutych-a-zaniknutych-firiem>

Rok Vznik živností Zánik živností

2020	44 034	32 621
2021	54 787	35 404
2022	55 215	37 329
2023	55 422	44 636
2024	50 876	48 576
2025	43 244	64 338

Počet nových živností od roku 2023 klesá

Vrchol sledovaného obdobia dosiahol vznik živností v roku 2023, keď ich pribudlo 55 422. V roku 2024 počet nových živností klesol na 50 876 a v roku 2025 na 43 244.

Rok 2025 tak priniesol **najnižší počet nových živností za posledných šesť rokov**. FinStat zároveň upozorňuje, že z pohľadu mesačného vývoja išlo o jeden z najslabších rokov od obdobia 2019 a 2020.

Zánik živností, naopak, postupne zrýchľoval

Opačným smerom sa vyvíjal počet ukončených živností. V roku 2020 ich zaniklo 32 621, v roku 2023 už 44 636 a v roku 2024 už 48 576.

V roku 2025 ich počet vyskočil na 64 338, teda viac ako dvojnásobok oproti roku 2020. Najviac živností v priebehu roka zaniklo v decembri, keď FinStat evidoval 8 800 zánikov. Výrazné boli aj január s viac ako 6 100 a marec s viac ako 8 500 zánikmi.

Zo samotnej štatistiky nemožno určiť dôvod ukončenia každej živnosti. FinStat však výrazný nárast spája najmä **s legislatívnymi zmenami a konsolidačnými opatreniami**, ktoré mali väčší dosah na živnostníkov. Ako ďalší faktor uvádza kontroly zamerané na takzvaných fiktívnych živnostníkov.

Do čísel vstupuje aj sezónnosť. FinStat upozorňuje, že približne 1 000 až 4 000 živnostníkov si každý rok živnosť pozastaví pre sezónny charakter práce a neskôr ju obnoví. Aj preto sa údaje za predchádzajúci rok môžu spätne mierne meniť.

Čo ukazujú priebežné čísla za rok 2026?

Rok 2026 ešte nie je uzavretý. Údaje FinStatu k 11. augustu preto nemožno priamo porovnávať s celoročnými výsledkami predchádzajúcich rokov. Slúžia však ako prvý signál toho, či trendy z roku 2025 pokračujú.

Do vývoja živností v roku 2026 vstúpili aj **nové pravidlá sociálneho poistenia SZČO**. Od 1. júla 2026 sa uplatňuje príjmový test a pri časti nízkopríjmových SZČO sa začínajú platiť tzv. mikrodvody. Živnostníci s príjmom za rok 2025 vyšším ako 2 876,90 eura a nižším než 9 144 eur platia z osobitného vymeriavacieho základu sociálne poistné 131,34 eura mesačne. Pri príjme do 2 876,90 eura povinné sociálne poistenie nevzniká.

Zmenili sa aj pravidlá pre nových živnostníkov. Po uplynutí odvodových prázdnin im povinné sociálne poistenie vzniká už od prvého dňa šiesteho kalendárneho mesiaca po začatí podnikania. Podľa predošlej úpravy mohli byť odvodové prázdniny aj výrazne dlhšie.

Nové odvodové pravidlá tak môžu ovplyvniť rozhodovanie o založení, pokračovaní či ukončení živnosti. **Ich vplyv na štatistiky vzniku a zániku však zatiaľ nemožno spoľahlivo vyčíslieť**, keďže

pri údajoch k 11. augustu 2026 ide prakticky len o prvý mesiac fungovania mikroodvodov. Sociálna poisťovňa uviedla, že od júla 2026 bude mikroodvod platiť 54 962 živnostníkov.

Zdroj: <https://finstat.sk/online-statistiky/statistika-poctu-vzniknutych-a-zaniknutych-firiem>

ŽIVNOSTI

Vzniknuté živnosti do 11.8.2026 20 655

Zaniknuté živnosti do 11.8.2026 46 790

Pri firmách zostáva aj v roku 2026 počet nových spoločností výrazne vyšší než počet zánikov. Online štatistika FinStatu zahrňa údaje od januára do 11. augusta 2026 a priebežne ich aktualizuje z Obchodného a Živnostenského registra.

Zdroj: <https://finstat.sk/online-statistiky/statistika-poctu-vzniknutych-a-zaniknutych-firiem>

FIRMY

Vzniknuté firmy do 11.8.2026 19 675

Zaniknuté firmy do 11.8.2026 4 823

<https://www.podnikajte.sk/pravne-formy/vznik-zanik-firiem-zivnosti-na-slovensku-vyvoj-od-2020>